

อิเหนา

(ฉบับการ์ตูน)

อิเหนา
(มิดาสะปันหยี)

วิหยาสะก่า

สียะตธา (ย่าหรั้น)

อิเหนา

(ฉบับการ์ตูน)

ISBN 974-389-594-9

หนังสือ อีหนา (ฉบับการ์ตูน)

เล่าเรื่อง ชลดา ะบางบอน

พิมพ์ครั้งที่ 1 มีนาคม 2548

พิมพ์ครั้งที่ 2 เมษายน 2548

ราคา 145 บาท

สงวนลิขสิทธิ์โดย บริษัท สกายบุ๊กส์ จำกัด

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

ชลดา ะบางบอน

อีหนา (ฉบับการ์ตูน).-- พิมพ์ครั้งที่ 2-- ปทุมธานี : สกายบุ๊กส์,
2548.

246 หน้า

I. วรรณคดีไทย - ความเรียง. I. ชลดา ะบางบอน
II. ชื่อเรื่อง.

895.914

ISBN 974-389-594-9

บรรณาธิการ รุ่งโรจน์ อาชาเทวัญ

เล่าเรื่อง ชลดา ะบางบอน

ภาพประกอบ กัทมิช กัททะวสุ

อนุวัฒน์ โคตรพัฒน์

ปก/ลงสี ฤทธิเดช พุ่มท้วม

จัดหน้า/รูปเล่ม ศิริลักษณ์ ทรัพย์มูล

พิสูจน์อักษร กฤชกร เพชรนอก

พิมพ์ที่ บริษัท สยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด

จัดพิมพ์และจำหน่ายโดย บริษัท สกายบุ๊กส์ จำกัด

515/276-8 ถ.รังสิต-ปทุมธานี

ต.ประชาธิปัตย์ อ.ธัญบุรี

จ.ปทุมธานี 12130

โทรศัพท์ 0-2958-1125-7

0-2567-5119

โทรสาร 0-2567-5105

e-mail : sales@skybook.co.th

www.skybook.co.th

ตำนาน

แรกเริ่มเดิมทีนั้น วรรณคดีเรื่อง อิเหนา ใช้เป็นบทสำหรับเล่นละครในพระบรมมหาราชวังตั้งแต่สมัยพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศในสมัยอยุธยา จนถึงรัชกาลที่ 2 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ที่พระองค์ทรงพระราชนิพนธ์ขึ้นใหม่จากเค้าโครงเดิมทั้งเรื่อง กระทั่งเมื่ออิเหนาได้รับการยกย่องจากวรรณคดีสโมสรว่าเป็นเลิศในกระบวนนาฏวรรณคดี ทำให้วรรณคดีเรื่องนี้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายเพิ่มมากขึ้นในทุกชนชั้น และคงความเป็นอมตะมาช้านาน ว่าได้จากความซาบซึ้งในเรื่องราวที่อยู่ในจิตใจของชาวไทย จนชื่อของอิเหนา บุษบา หรือจรรกา ถูกใช้เป็นโวหารเปรียบเปรยลักษณะบุคคลตามแบบอย่างตัวละครในเรื่องนี้

แต่ถึงกระนั้น อิเหนาก็ยังถูกมองจากหลายฝ่ายว่ามีเนื้อหาเฉพาะในทำนองรักใคร่คู่สาวแต่เพียงอย่างเดียว โดยหลงลืมและมองข้ามไปว่าเรื่องความรักนั้นเป็นสิ่งสวยงาม และเป็นธรรมดาโลก ซึ่งตัวละครเอกอย่างอิเหนาเมื่อได้กระทำผิดร้ายแรงไว้ ในภายหลังก็ได้รับผลแห่งกรรมที่ตนกระทำ โดยต้องทุกข์ทรมาน พลัดพรากจากบ้านเมืองและสิ่งที่ตนรัก ก่อนจะประสบความสุขสมหวังในท้ายที่สุด โดยแฝงนัยว่าแม้จะเป็นผู้ยิ่งใหญ่เพียงใดก็เสี่ยงกฎข้อนี้ไม่พ้นเช่นกัน

ภายในวรรณคดีเรื่องอิเหนา (ฉบับการ์ตูน) นี้ จึงเต็มไปด้วยเนื้อหาตามกลอนบทละครเดิมและสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับวรรณคดีมรดกเรื่องนี้ให้ได้มากที่สุด รวมทั้งคุณค่าในด้านการต่อสู้ที่ต้องใช้ไหวพริบและความสามารถในการรบบผลพวงของสงครามที่นำมาซึ่งความหายนะ และคติที่สำคัญที่สุดคือ ความรักอันยิ่งใหญ่ของพ่อแม่ที่มีต่อลูก ในบรรยากาศของดินแดนชาวที่ผสมผสานกลมกลืนในแบบไทยอย่างลงตัว ด้วยมุ่งหวังร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการอนุรักษ์วรรณคดีมรดกที่ยิ่งใหญ่เรื่องนี้ให้คงอยู่สืบไปตราบนานเท่านาน

ชลดา ชะบางบอน

วงศ์สัญญาแห้ว

กุเรปัน

ท้าวกุเรปัน + ประโหมสุทรี

- มะเดหวี
- มะโด
- ลีญ
- เหมะหลาหจี

↳ อีเหนา (มีสาระปันหยี)
 ↳ วิยะดา (เอนหลง)
 ↳ กะหรีดตะปาดี

ดาหา

ท้าวดาหา + ประโหมสุทรี

- มะเดหวี
- มะโด
- ลีญ
- เหมะหลาหจี

↳ บุษบา (อุณากรรณ)
 ↳ สียะตรา (ย่าหรีน)

กาหลัง

ท้าวกาหลัง + ประโหมสุทรี

- มะเดหวี
- มะโด
- ลีญ
- เหมะหลาหจี

↳ สะการะหนึ่งหรีด
 ↳ บุษบารากา

สิงหัดสำหรี

ท้าวสิงหัดสำหรี + ประโหมสุทรี

- มะเดหวี
- มะโด
- ลีญ
- เหมะหลาหจี

↳ สุหรานากง
 ↳ จินดาสำหรี

วงศ์ระตู

หมันหย้า

ระตูหมันหย้า + ประโหมสุทรี

↳ ดาหยัน
↳ จินตะหราวาดี

กะหมังกูหนิง

ระตูกะหมังกูหนิง

↳ วิทยาสะก่า

ปาหยัง

ปะหมันสลัด

ปันจะรากัน

ระตูปันจะรากัน + ประโหมสุทรี

↳ สการะวาดี

ปักมาหัง

ระตูปักมาหัง + ประโหมสุทรี

↳ มาหยารัศมี
↳ สัจคามาระดา

บุศลีหนา

ระตูปุศลีหนา + ดรสา

ลำลำ

ระตูลำลำ

↳ กุสุมา

จรภา

ระตูกจรภา

1. ท้าวฤๅษณ์ 2. ท้าวดาหะ 3. ท้าวกาหลง 4. ท้าวสิงห์ดำสำหรับ

บุษบา (ลูกนาคธรรณ)

จินตะหราวาทิ

อิเหนา (มีสาระป็นหยี)

ระตูหมั่นหย้า

ประไพมสุทรี

ปะตาระภาหาลา

ระตูกะหมังทุกนิง

วิหยาสะก่า

สการะวาตี

มาหารัศมี

สังคามาระดา

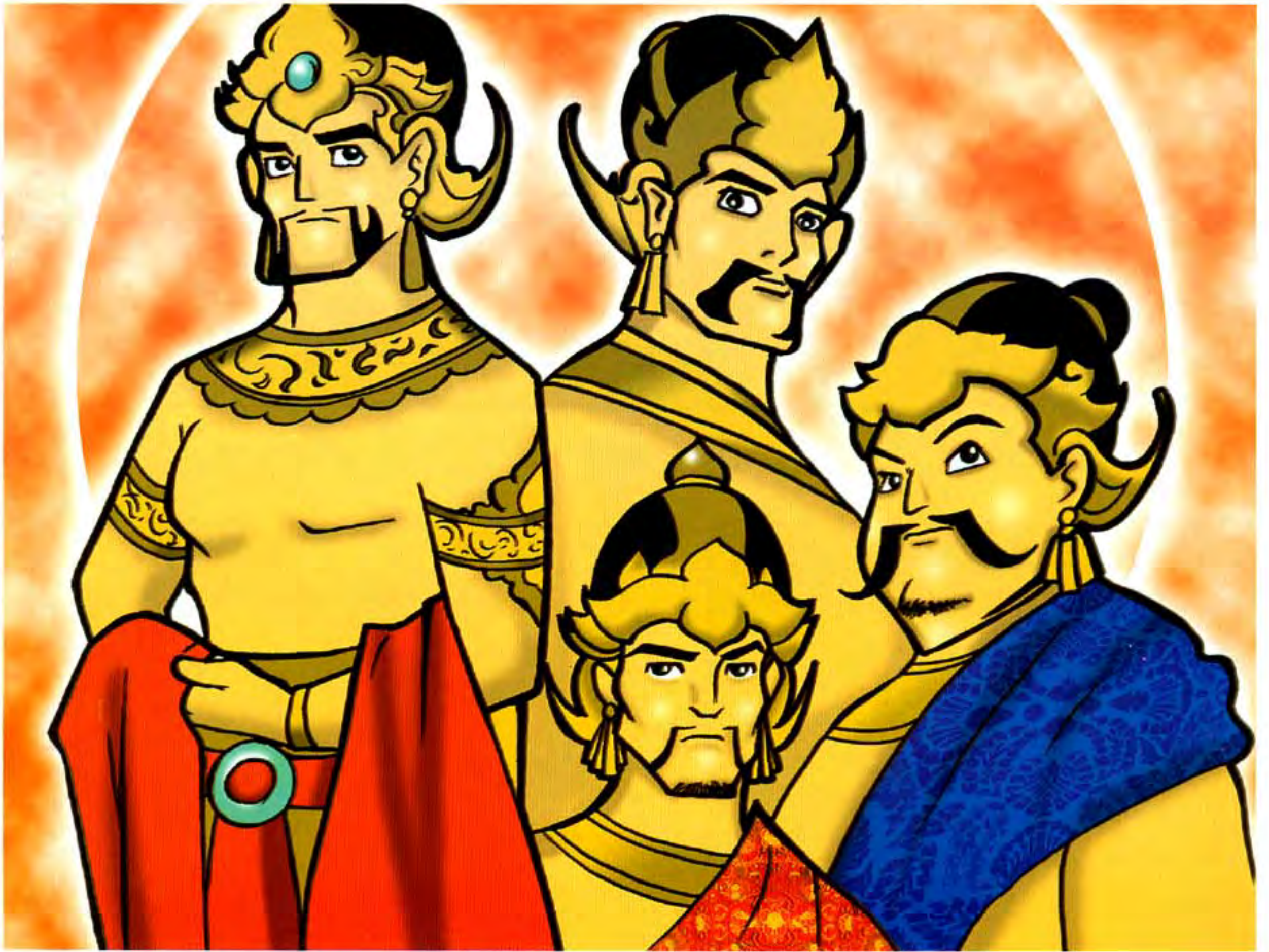
สียะตรา (ย่าหรั่ง)

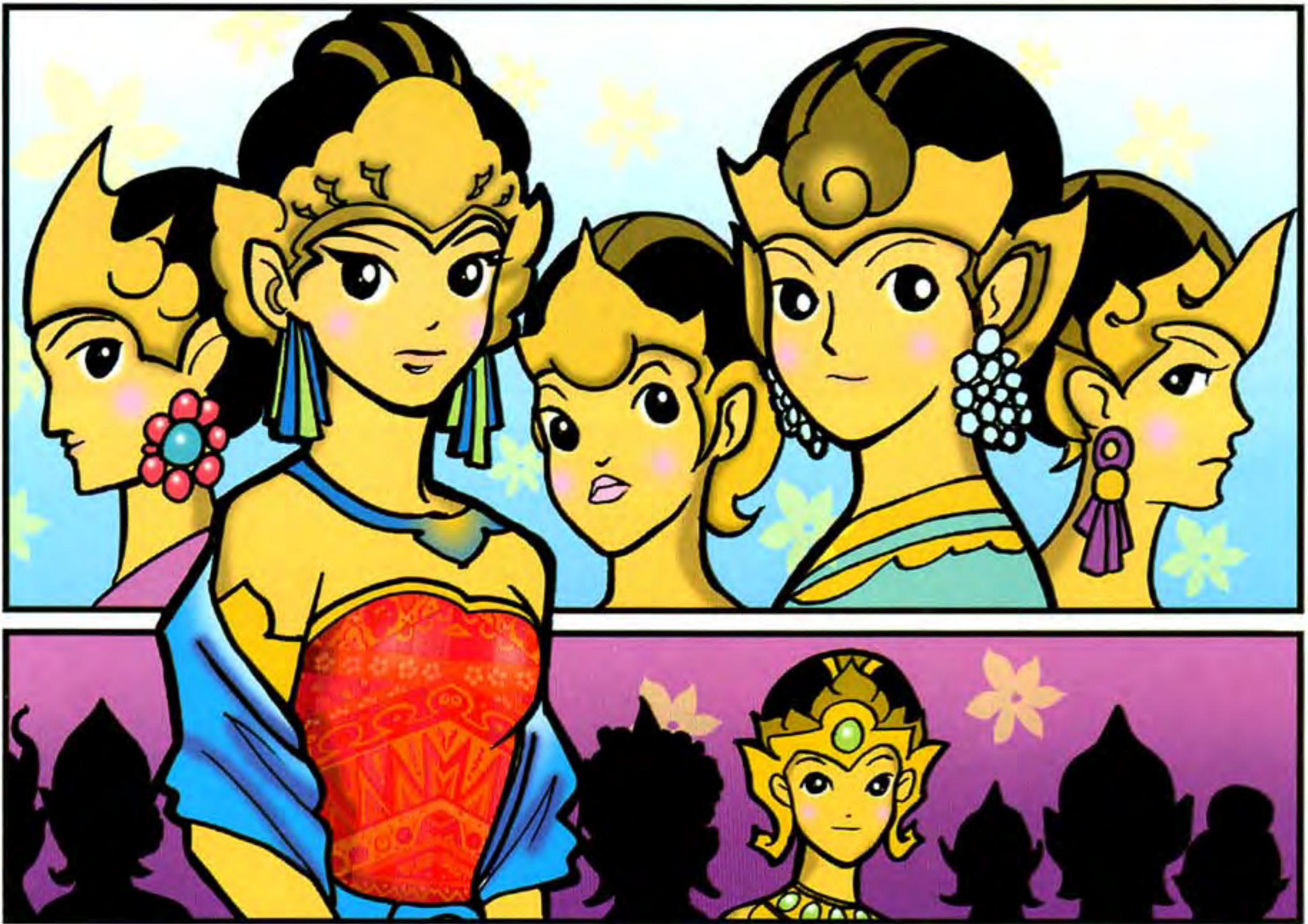
จรรณ

วิยะดา (เกนหลง)

๖๖ แว่นแคว้นแดนขวา ยังมีกษัตริย์หน่อเนื้อเชื้อวงศ์เทวัญสี่พระองค์คือ พระเชษฐาใหญ่ท้าวกูเรปัน ครองกรุงกูเรปัน รองลงมาคือท้าวดาหา ท้าวกาหลัง และท้าวสิงห์หัดสำหรับ ครองเมืองตามพระนามของแต่ละพระองค์ตามลำดับ กษัตริย์ทั้งสี่ต่างทรงปกครองแผ่นดินด้วยทศพิธราชธรรม ทั้งยังทรงพระบรมเดชานุภาพเกริกไกร จึงไม่มีผู้ใดหาญมาต่อกรบ้านเมืองขององค์ราชาแห่งราชวงศ์เทวาอันยิ่งใหญ่

ตามโบราณราชประเพณีของกษัตริย์วงศ์เทวัญแล้ว พระองค์จะมีพระมเหสีได้ห้า พระองค์ตามตำแหน่งคือ ประโหมสุหรี หรือเทียบเท่ายศพระอัครมเหสี รองลงมาคือ มะเดหวี มะโต ลิกู และเหมาหลาหัง ซึ่งเทียบเท่ายศพระมเหสีรอง นอกจากนี้ยังมีพระสนมและเจ้าจอม หม่อมห้ามทั้งดงามราวจุติจากสวรรค์อีกสี่พันตำแหน่ง และพรั่งพร้อมด้วยกองทัพอันเกรียงไกร ทั้งหมดอาศัยอยู่ในเขตปราสาทราชวังอันงดงาม สร้างด้วยทองคำและเงิน ประดับด้วยอัญมณี แลไปทางไหนก็เห็นแต่ทองคำและเพชรนิลจินดาวาววับจับตา

นอกจากสี่เมืองอันยิ่งใหญ่ของกษัตริย์วงศ์เทวัญแล้ว ยังมีหัวเมืองเอกที่ชื่อ เมืองหมั่นหย้า ซึ่งนับว่าเป็นเมืองญาติเกี่ยวข้องกับสี่เมืองใหญ่ เนื่องจากท้าวหมั่นหย้าและประโหมสุหรีทรงเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีด้วยการพระราชทานพระธิดาองค์ใหญ่คือ ระเด่นนิหรารตา ให้เป็นประโหมสุหรีของท้าวกูเรปัน พระธิดาองค์รองคือ ระเด่นดาหราวาตี ทรงยกให้เป็นประโหมสุหรีของท้าวดาหา ส่วนพระธิดาองค์สุดท้ายคือ ระเด่นจินดาสำหรับ ทรงให้อภิเษกกับท้าวมังกันพะไอรส ซึ่งต่อมาทั้งคู่ได้ปกครองเมืองหมั่นหย้าสืบต่อจากพระราชบิดา

กล่าวถึงท้าวทุเรปันครองกรุงด้วยความสุขสงบบมาช้านาน พระองค์ทรงมีพระโอรส
กับลูกพระราชเทวีลำดับที่สี่เพียงคนเดียว พระนามว่า กะหัดตะปาตี ผู้เป็นที่เลื่อมใสของ
พระบิดาและพระมารดาทั้งห้าพระองค์ ต่อมาท้าวกาหลังมีพระธิดาอันเกิดจากลูกชื้อ
บุษบารากา ท้าวทุเรปันจึงขอตุนาหงันไว้กับกะหัดตะปาตีตั้งแต่ทั้งสองยังทรงพระเยาว์

แต่ท้าวกูเรปันและประไหมสุหรีก็ยังทรงวิตกว่ายังไม่มีพระราชโอรสไว้สืบสันตติวงศ์ จึงจัดพิธีบวงสรวงเทวาอารักษ์เพื่อขอพระราชทานโอรสไว้สืบราชสมบัติครอบครองกรุงต่อไป หลังจากนั้นไม่นานนักองค์ประไหมสุหรีทรงฝันว่า ขณะที่พระองค์นั่งเล่นอยู่ ได้มีพระอาทิตย์ ทรงกลดจักรรถผ่านแผ่นฟ้ามาตกลงตรงเบื้องหน้า พระนางจึงรับไว้ เมื่อตื่นขึ้นจึงเล่าความฝัน ให้ท้าวกูเรปันฟังทันที พระองค์ทรงโสมนัสเป็นหนักหนา เพราะมั่นใจว่าพระอาทิตย์นั้นหมายถึง พระโอรสแน่นอน

ครั้นรุ่งเช้าจึงโปรดให้โหราจารย์ทำนายพระสุบินขององค์ประโหมสุหรี โหราจารย์
พินิจคำนวณแล้วทูลว่า “พระองค์จักได้พระโอรสที่ทรงเดชดังสุริยัน ทุกแคว้นแคว้นต่างสวามิภักดิ์
และเหล่าราษฎรเป็นสุขกันถ้วนหน้า ไม่คลาดเคลื่อนภายในเดือนสองเดือนนี้พระเจ้าข้า”
ทำวาทะเป็นทรงยินดีเป็นอย่างยิ่ง เบิกเงินทองแพรรณพระราชนานแก่เหล่าโหราจารย์อย่าง
มากมาย

หนึ่งเดือนต่อมาองค์ประโหมสุหรี่ก็ทรงครรภ์ ผิวพรรณของพระองค์ยิ่งผุดผาด
ผ่องใสราวกับนางฟ้ากระยาหงัน จนกระทั่งถึงกำหนดคลอดจึงเกิดเหตุอัศจรรย์ขึ้นดังว่า

“พสุธาสะเทือนเลื่อนลั่น
มิดมิดปิดแสงพระสุริยน
แลบพรายเป็นสายอินทรรณู
ไม่รู้รู้ลั้มระทมไป

เป็นควันตระหลบทั้งเวหน
ฟ้าลั่นอิงอล นภาลัย
ลักครู่ก็เกิดพายุใหญ่
แล้วฝนห่าใหญ่ตกลงมา”

เหตุอัศจรรย์เช่นนี้บังเกิดขึ้นถึงเจ็ดวันเจ็ดคืน แต่ไม่มีราษฎรคนใดบาดเจ็บเลย กลับ
ได้รับความเย็นสบายกันถ้วนหน้า ท้าวกูเรป็นก็รับสั่งให้โหราจารย์เข้าเฝ้าเพื่อถวายคำทำนาย
อีกครั้ง

โหรพินิจคำนวณดูแล้วกราบทูลว่า “ขอเดชะ ปราบฏการณ์เช่นนี้ถือว่าเหล่าเทพยดาต้องการประกาศให้โลกรับรู้ถึงพระเดชานุภาพของพระโอรสที่จะทรงปราบอริราชศัตรูทั่วทุกทิศ หากแต่เมื่อพระชนมายุครบสิบห้าพรรษาจะต้องพลัดพรากจากเมืองไปถึงสามครั้ง พร้อมกับได้พระธิดาเมืองอื่นเป็นชายาแทนที่จะอภิเษกกับพระธิดาในวงศ์เทวัญด้วยกัน และในท้ายที่สุดพระโอรสจะมีพระมเหสีถึงสิบองค์ กรุงกูเรปันจะยิ่งใหญ่ไร้เทียมทาน ราษฎรร่มเย็นเป็นสุขทั่วแคว้นแดนขวาจะเข้าเป็นเมืองขึ้นแก่กรุงกูเรปัน พระเจ้าข้า”

ท้าวกูเรปันทรงโลมสน้อย่างมากที่พระโอรสจะยิ่งใหญ่ ประทานเสื้อผ้าแพรพรรณ เงินทองให้แก่โหราจารย์มากมาย ในคืนที่เจ็ดนี้เอง องค์ประโหมสุหรืทรงจับพระครรภี สนม กำนัลวิ่งตามหมอให้วุ่น และเมื่อคลอดพระโอรส เหตุอัศจรรย์ภายนอกก็หายไปทันที ท้าวกูเรปัน ทอดพระเนตรเห็นพระโอรสก็ดีพระทัยยิ่ง จัดนางกำนัลน้อย ๆ สองร้อยคน บุตรอำมาตย์อีก แปดร้อยเป็นพระสหาย และจัดพี่เลี้ยงสี่คนบุตรของเสนาผู้ใหญ่ตามตำแหน่งได้แก่ ยะรุเดะ พี่เลี้ยงใหญ่ ปุนตา กะระตาหลา และประสันตา ตามลำดับ

ฝ่ายพระอนุชาของท้าวกูเรปันทั้งสามคือ ท้าวดาหา ท้าวกาหลัง และท้าวสิงหัดสำหรับ
รวมทั้งองค์อัยกีเมืองหมั่นหย้า และระตูผู้ครองนครน้อยใหญ่ ต่างอัศจรรย์ใจในเหตุวิปริตผิด
ธรรมดา และได้ทราบความจากบรรดาโหราจารย์ว่าผู้มีบุญจากสวรรค์ลงมาเกิดเป็นโอรส
ท้าวกูเรปัน ท้าวเธอและระตูทั้งหลายจึงจัดของขวัญ พืชเลี้ยงนางนมชายหญิงร้อยคู่ ส่งไป
เป็นบรรณาการ สมเด็จพระอัยกีเมืองหมั่นหย้าส่งระเด่นดาหยัน เชื้อพระวงศ์ไปเป็นพืชเลี้ยง
ขบวนแห่ราชบรรณาการเดินทางมาถึงภายในสิบห้าวัน ซึ่งตรงกับวันสมโภชอันยิ่งใหญ่ของ
มกุฎราชกุมารกรุงกูเรปันพอดี

ขณะที่พราหมณ์โหราจารย์กำลังทำพิธีเห่กล่อมพระราชโอรสด้วยพระเวทอยู่นั้น องค์อัสญแดหว่า ซึ่งเป็นสมเด็จพะอัยกาธิราช ต้นราชวงศ์เทวัญของกษัตริย์ทั้งสี่ที่เสด็จสวรรคตไปแล้ว และจุติเป็นเทพยดาอยู่บนสวรรค์ ได้เนรมิตกริชซึ่งเป็นอาวุธประจำกายอันศักดิ์สิทธิ์ของหน่อกษัตริย์ขึ้นมาหนึ่งเล่ม พร้อมทั้งจารึกพระนามพระนัคนา แล้วแฝงกายลงมาจากสวรรค์ วางกริชลงข้างพระโอรสพร้อมทั้งพระราชทานพรอยู่นานจึงเสด็จกลับกระยาหงันชั้นฟ้า

ท้าวกูเรปันทรงทอดพระเนตรเห็นกริชและอักษรจารึกพระนามว่า “หยั่งหยั่งหนึ่ง
หรัตอินตรา อุดากัสสำหรับปาดิ อิเหนาเองหยั่งตาхла เมาะตาริยะกัสดังสรศรี ดาหยั่งอริราช
ไพรี เองกะนะกะหริกูเรปัน” จึงทรงทราบทันทีว่าพระอัยกาเสด็จจากฟากฟ้ามาประทานแด่
พระโอรส จึงถือฤกษ์ได้กริชประทานเป็นมหามงคล และเรียกพระโอรสตามพระนามประทานว่า
“อิเหนา”

ณ เมืองหมันหยา ระตูหมันหยาและประโหมสุหรี ซึ่งเป็นสมเด็จจ้ําของอิเหนาได้ทรง
ประสูติพระราชบุตรที่ทรงพระสิริโฉมงดงามองค์หนึ่ง พระนามว่า “จินตะทราวาดี” ในชั้นชา
เดียวกับอิเหนา แต่อ่อนเด็กลงกว่า พระธิดาลูกพี่ลูกน้องของอิเหนาองค์นี้ ฉายแววความงดงาม
ตั้งแต่อยู่ในพระอู่ ดังว่า

“งามงอนอ่อนระทวยนวยน่ง
ผ่องพักตร์ผิวพรรณดั่งจันทร์

ดําแดงนวลเนื้อสองสี
นางในธานีไม่เทียมทัน”

ฝ่ายท้าวสิงหัดสำหรับพระอนุชาองค์เล็กแห่งวงศ์เทวา ทรงมีพระโอรสองค์แรกพระนามว่า “ระเด่นสุหรานากง” ตามพระนามในกริชประทานจากองค์อัยกาบนฟากฟ้าเช่นเดียวกับอิเหนา ต่อมาทรงมีพระธิดาอีกองค์หนึ่งพระนามว่า “ระเด่นจินดาสำหรับ” ส่วนท้าวกาหลังพระอนุชาองค์ที่สาม ทรงมีพระธิดาอันกำเนิดจากประไหมสุหรี พระนามว่า “สะการะหนึ่งหรั๊ด” ที่ทรงพระสิริโฉมโสภา ท้าวสิงหัดสำหรับจึงทรงขอเป็นคู่ตุนาหงันของพระโอรสระเด่นสุหรานากง

ที่เมืองดาหา ประโหมสุหรีกรุงดาหาทรงครมภ์ ครบกำหนดพระประสูติกาลในใกล้
รุ่งวันนี้ ได้บังเกิดเหตุอัศจรรย์คือ มีกลิ่นสุคนธ์หอมฟุ้งไปทั่ว พันธุ์ไม้ดอกเบิกบานเกสรขเจาย
กลิ่น ดนตรีดุริยางค์บรรเลงขึ้นโดยไม่มีคนร้องเล่น สุริยายามอรุณรุ่งสาดแสงสีทอง เหลือบสี
รุ่งพรายผ่องใส พอประสูติพระธิดาพระโหมงามโสภา สิ่งอัศจรรย์ภายนอกก็อันตรธานไปสิ้น
ท้าวดาหาและประโหมสุหรีถือนิมิตอันวิเศษตั้งพระนามพระธิดาว่า “ระเด่นบุษบาหนึ่งหรีด”
พร้อมพระราชทานนางกำนัลน้อย ๆ แปดร้อยนาง จัดสรรพี่เลี้ยงสีนางตามตำแหน่งคือ
บาหยัน ช่าเห่ด ประเสหรัน และปะลาหัง

ท้าวกูเรป็นทรงทราบว่าพระอนุชา มีพระธิดา ทรงสิริโฉม

“ชื่อว่าระเด่นบุษบา หหนึ่งหรั๊ด ลออเอี่ยมเทียมทัดนางสวรรณค์
ทั้งในธรณีไม่มีทัน ผิวพรรณผุดผ่องดังทองทา”

ก็ทรงจัดแต่งเครื่องบรรณาการไปให้ พร้อมทั้งขอให้เป็นผู้ตุนาหงันขององค์อิเหนา
ตามจารีตที่กษัตริย์วงศ์เทวัญต้องอภิเษกระหว่างเชื้อพระวงศ์เดียวกัน